

- Fac et agone tuo jam nos fore pectore puro.
 a Gloria, divitiæ tibi sunt, Sabina, verennes.
 His quoque nobiscum, si qua valet, utere, virtus.
 a Quem pueri laudant humilem te duxit ad astra,
 Nos inopes inorum relevet virtute bonarum.
 a Cum populis gentes Dominum laudate decenter,
 Quæ cupitis munus conquirere martyris hujus.
 a Magnificat Dominum Sabinæ spiritus almus,
 Gaudet et exultat, nec contristabitur ultra.
 Hanc humilem Christus foris ut respexit et intus,
 Auxit et ornavit, cœli super astra locavit.

SERMO ALPHANI

Super evangelium : *Cum transiret Jesus per civitatem suam, vidit hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine, et ait illi : Sequere me, etc.*

(UGHELLI, *Italia sacra*, tom. X, col. 79.)

Evangelica lectio quæ nunc auribus vestris insonat, dilectissimi, velut insignis inter cætera Dominicæ eruditionis oracula incoerentem peccatorum conscientiam recreat; tabescentes animos erigit, pusillanimitatis et diffidentis frigus excludit, et ad concipiendam spem veniæ dejectum in alta suspendit. Quis enim de scelerum suorum quantumlibet immanium enormitate diffidat, cum audiat beatum Matthæum venalis lucri quæstibus inhiantem non modo repente vocatum, sed ad obtinenda præcipua duo ministeria curiæ cœlestis adscitum? Nimirum ut apostolici senatus conscenderet apicem, et inter socios evangelistas, in eo quod primus est, privilegii susciperet dignitatem, quod utrumque munus nulli prorsus alii collatum est, nisi Matthæo tantummodo et Joanni. Et quoniam *Juannes Dei gratia* dicitur, Matthæus etiam *donatus* interpretatur, dum uterque geminæ dignitatis dona promeruit, ut, inquam, profecto gratia doni cœlestis infulsit, sed ut impleteretur illa sententia qua dicitur: « Ubi abundavit iniquitas, superabundavit gratia (*Rom. v, 20*). » Matthæus quoniam scribendi in evangelica veritate fecit originem, ducis ac præceptoris inter cæteros evangelistas possidet claritatem, cui nimirum aptissime congruit illa sententia qua dicitur fidelissimus et omni acceptione dignus, quoniam « Christus Jesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum, ut in me primum ostenderet omnem patientiam ad informationem eorum qui credituri sunt illi in vitam æternam (*I Tim. 1, 15*). » Unde factum est, sicut nunc evangelica narravit historia, ut « eo discumbente in domo ejusdem Matthæi, multi publicani et peccatores venientes discumberent cum Jesu et discipulis ejus (*Math. ix, 10*). » Quos enim scelerum suorum inordinata conscientia a Redemptoris accessu arcere poterat, Matthæi familiare cum Domino contubernium, ut accederent, provocabat. Et dum ad pietatis fontem A propinquum conspiciunt publicanum, scilicet jam audacia præsumentes, ipsum fontem non adire dubitant cum reliquis peccatoribus publicanis. De qua nimirum publica communionem fontis æterni per Prophetam dicitur: « In illa die erit fons patens domus David, habitantibus in Hierusalem, in ablutionem peccatoris, et menstruatæ (*Zach. xiii, 1*). » Fons opertus ac occultus est unigenitus Patris invisibilis Deus; fons vero patens est idem Deus incarnatus, qui fons patens recte domus David dicitur, quia Redemptor noster ad nos venisse ex David genere non dubitatur. Hunc profecto misericordiæ fontem in, Pharisæica superbia, paras obstruere, dum sitientes et aridos ab ejus accessu interitis elato supercilio prohibere: hic per os Isaïæ tibi promittebatur haustus cum dicebat: « Effundam enim aquam superficiem, et fluenta super aridam; effundam spiritum meum super semen tuum, et benedictionem super stirpem tuam; et germinabunt inter herbas, quasi salices juxta præterfluentes aquas (*Isai. xlii, 5*). » Illic iterum promittebatur, cum et alibi diceret: « Et eris quasi hortus irriguus; et sicut fons aquarum, cui non deficient aquæ (*Isai. lviii, 11*). » Sed tu in fastum tumidæ elationis impudenter erecta, et de falsæ justitiæ singularitate lenocinanter inflata, gratis expositum salutis æternæ fontem contumaciter despicias, et vivifica superni fontis fluentia fastidis. Accedens enim ad discipulos Domini, tumens et arrogans, Pharisææ pestiferæ superbiæ virus, quod in pectore tuo erat, effundis, et elationis ventum, quam tumida mente conceperas, prærapidi ac male spumantis oris spiramen exsufflas. Quare, inquires, cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester? Idcirco plane cum talibus comedit, ut de publicanis iustos, de peccatoribus sanctos, de criminosis reddat apostolos. Vocat enim peccatores, ut eos propria virtute justificans efficiat innocentes. Sic nimirum, sic alibi, dum bona tua, Pharisææ, in tem-

pio constitutus arroganter enumeras, et alterum publicanum te præferendo condemnas: et ille de reatu sui barathro ad promerendam veniam justificatus ascendit, et tu a falsæ justitiæ tuæ culmine ante omnipotentis Dei oculos infeliciter corruisti. Hoc itaque modo dum de fucato vacuæ justitiæ vestræ nitore præsumis, et cæteros de suis excessi-

bus judicabiles submorderis, et justitia vestra per elationem in peccatum vertitur, et illorum perpetrata nequitia ad obtinendam veniam per humilitatis gratiam reperatur, unde et per prophetam dicitur: « Et erit desertum in charmel, et charmel in saltum reputabitur (*Isai. xxxii, 15*). »

VITA ET PASSIO SANCTÆ CHRISTINÆ

VIRGINIS ET MARTYRIS, AB ALPHANO ARCHIEPISCOPO SALERNITANO SCRIPTA.

(Edidit UGHELLI, *Italia sacra*, tom. X, col. 89.)

PROLOGUS

In clare et exorato triumpho Christinæ nobilissimæ virginis dicere existimavimus aliquid, et ex admirandis ejus actibus posteritatis memoriæ tradere, atque id potissimum prosequi quod, adhuc in tenero adolescentiæ flore, cum pertinacissimis Christinæ professionis insectatoribus pro æterni regis amore certando perpessa est. Honor quippe Dei esse perpenditur cum hæc referuntur; laudes martyribus exhibentur, et animæ bellatorum ad festiva prælia diligentius incitantur. Certissimum est enim in humanis dimicationibus feroces animos militum subito bellorum timore, vel fragore fortuito exterritos deficientes mollescere, ut potius cogantur fugere quam arma corripere: at ubi fortissimorum veteres victorias, gloriam, decus, libertatem, præterea sua quæque clarissima facta meminerint, ex ignavis strenuissimique et ferociore subito alterati in confertissimorum hostium cohortes insilunt. Ita quidem in

certaminis agone divini, cum libidinis tyrannidem immanissimis cruciatibus et illecebrosis demonum immissionibus dimicaturi nutaverint, gloriosissimas sibi martyrum passiones, et coronas perpetuas post victoriam præponentes, maximâ spe triumphi decertare nituntur. Sic et ipsi post felices conflictus gaudii quæsitum adipiscuntur æterna. Dumque laborum suorum meritis in æterni cubiculi tribunal inthronizantur, angelorum comites, amici Dei omnipotentis efferti, per triclinia aurora radiantia, et amoenissimos campos rosis vermantem, liliis albescentes, viola purpurizantes, pro distributionis quoque titulo indefficiente ætate spatiantur, omnia sunt quieti staturam opportuna, omnia delectabili viriditate recentia, quibus in pace fruuntur optata. Hæc sunt itaque præmia, quæ timidus fieri fortes instigant, hæcque instructissimos milites divini prælii bellatores dextris suis victorias portare [reportare] compellant.

INCIPIT VITA ET PASSIO.

Igitur Christina gloriosissima virgo, gente patricia Aniciorum exorta, in puerilibus admodum annis veterum philosophorum argumentis edocta, in ratione dicendi exercitata, poetarum usa carminibus, posse subtiliter disputare, civiliter agere, metro ludere præ cunctis comitibus videbatur. Ast ubi talibus disciplinis est plenius erudita, incunte adolescentiâ, in qua nimirum maxima exstat dubietas quibus quisque velit vivendi studiis implicari, deliberatione habita cum duobus cerneret vias, unam voluptatis, alteram vero virtutis, illam denique quæ honestatis, decoris ac pudicitie est cura ferventi ingreditur. Erat enim hæc puella non solum generis ingenique nobilitate fortunata, sed et pretiosissimæ pulchritudinis specie decorata, ob quam multi eam in matrimonium juvenes petere. Quibus tanquam semper adversus tædas jugalis amoris, connubii que illecebras pe horrebat. Pater vero ejus, Urbanus nomine, no-

leus deesse tam laudabili voto filię, ratus eam vestali instinctu perpetua velle virginitate frui, hortatur uti cum duodecim ancillis diutina sibi familiaritate conjunctis more majorum suorum, quorum beneficia plurima in Romana republica essent, diis immortalibus debita absque ulla procrastinatione persolvat. At visa tanetsi de exhibendis cæremoniis patris sanctione concutitur, tamen quia penes eundem si adversaretur, cogendi potestas erat; ita sicut censuerat, simulato animo promissionem facit. Erat autem turris mire altitudinis miræque structuræ.

His obsequiis destinata, clauditer hic Christina cum collactancis accuratissimis vestibus, et ornamentis præcipuis decoratis, quibus Urbanus in mandatis dat uti sacrificorum ritum magifice doceant, simulque sacrorum numinum majestatem accuratissimis dictis extollant; et minatur pœnam capitis nisi decretis suis paruerint. Stabant autem